

der er Mulighed for at komme frem ad den Vej, staar han op og bebrejder dem Programbrud. Det er og bliver tarveligt.

Saa sagde det ærede Medlem fra Assens, at „Jyllandsposten“ var ikke noget Sandhedsvidne, men det ærede Medlem er lige i dette Øjeblik kommet til at bevidne, at „Jyllandsposten“ i denne Sag har haft Ret, thi „Jyllandsposten“ skrev i Efteraaret 1908, at Sagen vistnok ikke var strandet paa Landstingets Modstand, men hvis Regeringen havde sat nogen Kraft ind paa at gennemføre den her i Tinget, vilde den sikkert ogsaa være bleven gennemført i det andet Ting. Jeg har anført „Jyllandsposten“, fordi det er et Højreblad, som ofte har haft Forbindelse netop med Landstingets Højre. Det havde den Gang Følelsen af, at det i Virkeligheden ikke var paa Landstingets Højre, Sagen strandede. Men nu har det ærede Medlem fra Assens selv bekræftet det, medens det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) under en tidligere Udtalelse her i Salen har sagt, at Sagen strandede paa Landstinget. Han sagde, der er visse Betæneligheder i Reformpartiet, men slog fast, at paa Landstinget strandede det. (N. Neergaard: Ja!) Ja, det var det ogsaa, siger det ærede Medlem fra Æbeltoft stadig. Det ærede Medlem fra Assens har nu erklæret, at Sagen strandede paa, at der ikke kunde opnaas Samstemning fra samtlige Grupper her i Tinget, navnlig ikke fra Venstrereformpartiet, hvis Bestyrelse blev desavoueret paa Partimødet. Saa enten er det ærede Medlem fra Æbeltofts Forklaring rigtig, eller ogsaa er det ærede Medlem fra Assens' Forklaring rigtig, begge kunne ikke være rigtige. Enten har det ærede Medlem fra Æbeltoft Ret i, at Sagen er strandet paa Landstingets Modstand, eller ogsaa har det ærede Medlem fra Assens Ret i, at Sagen er strandet allerede her i Folketinget, fordi Partiet ikke vilde følge sin Formand, det ærede Medlem fra Ringkøbing. Det ærede Medlem er altsaa igennem sin Udtalelse kommet til at give „Jyllandsposten“ Ret.

Ordføreren (Berntsen): Det ærede Medlem glemmer stadig en Ting, og det er det vigtigste i denne Sag, nemlig det, at det Ministerium, hvoraf jeg var Medlem i 1908, krævede som Betingelse for at gaa med til en midlertidig Valgkredsordning, at samtlige Partier paa Rigsdagen skulde give deres Tilslutning dertil. Det ærede Medlem erkender selv, at Landstingets Højre sagde Nej dertil. Og Forholdet er

ganske det samme nu. Folketingets Højre har erklæret, at det ikke vil gaa med til en midlertidig Ordning. Den Vej er spærret, den Vej er ufremkommelig. Det viste sig ogsaa, at der i Reformpartiet — og vi fik omtrent samtidig Meddelelse fra alle Grupper — var stærk Uvillie mod at gaa med til en midlertidig Valgkredsordning. Naar den daværende Regering ikke kunde faa Tilslutning fra samtlige Partier, vilde Regeringen ikke gaa til en midlertidig Ordning, men vilde fortsætte i den tidligere Regerings Spor og foreslaa denne Ordning sat i Forbindelse med en Grundlovsændring.

Nu siger det ærede Medlem fra Holbæk (Rode), at ogsaa de Radikale ville være med til at sætte denne Sag i Forbindelse med en Grundlovsændring, men der er jo den store Forskel paa den Grundlovsændring, vi tilsigtede, og den, det radikale Parti tilsigter, at vi tilsigtede kun en Grundlovsforandring, som vedrører Spørgsmaalet om Folketingsvalgene, medens det radikale Parti tilsigter en Grundlovsændring, som vedrører hele Forfatningsspørgsmaalet, altsaa ogsaa Landstingets Sammensætning, udover det, vi foreslaa her. Der er jo en stor Forskel paa de Ting; det forekommer det mig at være overflødig at gøre opmærksom paa. Vi ville ogsaa sætte Sagen i Forbindelse med en Grundlovsændring, saaledes at dersom det Valg, der forestaar efter en Opløsning af Rigsdagen i Henhold til Grundlovens § 95, ikke medfører den Grundlovsændring, vi agte at foreslaa, saa bortfalder ogsaa denne Lov.

Rode: Det er meget rigtigt, at vi fra vor Side tilstræbe et Grundlovsforslag, der omfatter ogsaa Landstingets Omdannelse; men det er derimod ikke rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at det er dette Grundlovsforslag, der er sat i Forbindelse med Valgkredsloven. Thi hvis det ærede Medlem vil se, staar der i vort Forslag, at „saafremt den efter dette Valg sammentrædende Rigsdag ikke vedtager et Forslag til Ændring af Grundlovens § 32“, saa bortfalder den midlertidige Valgkredsordning. Der er her kun henvist til § 32. Hvis de Herrer altsaa skulde have Kraft og Magt til, efter at Valgkredsloven var gennemført, at hindre en større, omfattende Grundlovsændring, at begrænse den udelukkende til § 32, at udstemme alle Bestemmelser om Landstinget, ja, saa have De opnaaet, hvad De ville. Valgkredsloven er da kun sat i Forbindelse med Folketingets